

ហេតុ និង ផល

ការសិក្សានានា បង្ហាញថាការប្រើ និងការរំលោភបំពានគ្រឿងញៀន និង/ឬ គ្រឿងស្រវឹង ជានិច្ចកាលជាកត្តាមួយចំណែកគ្រោះថ្នាក់ដែល បណ្តាលឱ្យមានរបួសខួរក្បាល។

នៅពេលមានការរំលោភបំពានសារធាតុជាបន្ត បន្ទាប់ពីរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំងនោះ ផលអវិជ្ជមានកើនច្រើនឡើង ហើយអាចបង្កឱ្យមានដំណើរជាសះស្បើយឡើងវិញយ៉ាងយឺតៗពីរបួស ខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង, ដោយមានបញ្ហាបន្ថែមទៀតចំពោះការទប់លំនឹងដងខ្លួន, ការដើរ និងការនិយាយ, ភាពញឹកញាប់ដែលកើនឡើងនៃចរិយាដែលគប្បីនិង ចូលរួមចំណែក ការរំខានយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការផ្តោតអារម្មណ៍ និងស្មារតីចងចាំ។

ការរំលោភបំពានសារធាតុ ធ្វើឱ្យមានដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្តកាន់តែអាក្រក់ ហើយពិតជាអាចកើនឡើងហានិភ័យនៃការប្រកាច់។ ការរំលោភបំពានគ្រឿងញៀន និង/ឬ គ្រឿងស្រវឹង ក៏បង្កើនចំពោះដំណើរការថែទាំរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាង ខ្លាំងផ្សេងទៀតផងដែរ។

ជំនួយ និងការផ្តល់ធនធាន

ដំណាក់កាលដំបូង គឺសម្រាប់បុគ្គលដែលមានដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត ឬការរំលោភបំពានសារធាតុ ដើម្បីទទួលបានស្ថាប័នថា មានបញ្ហាកើតឡើង។

បើលោកអ្នក ឬអ្នកជាទីស្រឡាញ់ កំពុងបង្ហាញសញ្ញានានាអំពីដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត ឬបើការជីក ឬការប្រើគ្រឿងញៀនផ្សេងទៀត ដែលកំពុងបង្កឱ្យមានបញ្ហាប្រាកដ, ផ្លូវច្បាប់, វេជ្ជសាស្ត្រ ឬបញ្ហាផ្សេងៗទៀតនោះ គឺដល់ពេលវេលាត្រូវស្វែងរកជំនួយ។

សមាគមរបួសខួរក្បាលរដ្ឋម៉ាសាឈូសេត (BIA-MA) អាចផ្តល់ជូនព័ត៌មាន និងការផ្តល់ធនធានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រូពេទ្យផ្នែកវិកលចរិត, គ្រូពេទ្យព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត, មជ្ឈមណ្ឌលស្តារនីតិសម្បទាឡើងវិញ, កម្មវិធីការរំលោភបំពានសារធាតុ និងមានអ្វីជាច្រើនទៀត។

មានសំណួរ? សូមហៅទូរស័ព្ទមកបណ្តាញព័ត៌មានអំពីរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង និងការផ្តល់ធនធានសម្រាប់មនុស្សចាស់ BIA-MA តាមលេខ (844) 839-7154 ឬអ៊ីម៉ែល elders@biama.org.

គណៈកម្មការស្តារនីតិសម្បទារដ្ឋម៉ាសាឈូសេត (MRC), តាមរយៈកម្មវិធីរបួសខួរក្បាលនៅគ្រប់រដ្ឋ (SHIP), បានស្នើសុំគម្រោង “ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាព MA សម្រាប់មនុស្សចាស់ ដែលថែទាំរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង”។

គម្រោងនេះ បានរៀបចំឡើង ដើម្បីបំពេញគោលបំណងកម្មវិធីវិវត្តន៍គ្រប់គ្រងសេវាកម្មការផ្តល់ធនធានថែទាំសុខភាពនៅតាមរដ្ឋសម្រាប់របួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង។ MRC បម្រើសេវាជាទីភ្នាក់ងារនាំមុខ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគម្រោងផ្តល់ជូនថវិកានេះ។

BIA-MA ជាអង្គការឯកជន មិនរកកម្រៃ ដែលផ្តល់ជូន៖ ការគាំទ្រអ្នករស់រានមានជីវិតពីរបួសខួរក្បាល និងក្រុមគ្រួសារពួកគេ; កម្មវិធីបង្ការជាមុន សម្រាប់សាធារណៈជន; ការអប់រំសម្រាប់អ្នកឯកទេស និងបានប៉ះពាល់ទាំងអស់ពីរបួសខួរក្បាល; និង ការគាំទ្រផ្នែកច្បាប់ សម្រាប់ច្បាប់ស្តីពីសុវត្ថិភាព និងសេវាកម្មសាគមន៍ដែលបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង សម្រាប់អ្នករស់រានមានជីវិត។

BIA-MA សហការជាមួយគណៈកម្មការស្តារនីតិសម្បទារដ្ឋម៉ាសាឈូសេត (MRC), ក្រសួងសុខាភិបាលសាធារណៈ (DPH), កន្លែងចុះបញ្ជីយានយន្ត (RMV), ការិយាល័យប្រតិបត្តិកិច្ចការមនុស្សចាស់ (EOEA) និងសមាគមផ្សេងៗទៀត ដើម្បីការពាររបួសខួរក្បាល និងផ្តល់សេវាកម្មជូនអ្នករស់រានមានជីវិត។

“គម្រោងនេះ បាននិងកំពុងគាំទ្រដោយការគ្រប់គ្រងសេវាកម្ម ការផ្តល់ជូនធនធានថែទាំសុខភាព (HRSA) នៃក្រសួងសុខាភិបាល និងសេវាកម្មពលរដ្ឋ (HHS) ដែលមានលេខផ្តល់ថវិកា H21MC26927, “ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាព MA សម្រាប់មនុស្សចាស់ ដែលថែទាំរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង”, ចំនួន 1 លាននាក់ និងថវិកា 0 ពីប្រភពមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ ព័ត៌មាន ឬមាតិកានេះ និងការសន្និដ្ឋាននានា គឺជាចំណុចទាំងអស់របស់អ្នកនិពន្ធ ហើយមិនត្រូវបានបកស្រាយថាជាគោលជំហរ ឬគោលនយោបាយផ្លូវការឡើយ, ឬមិនត្រូវមានការយល់ព្រមណាមួយ ត្រូវបានសម្រេចដោយ HRSA, HHS ឬរដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកឡើយ។”

SAD - Khmer - May 2016

ការរំលោភបំពានសារធាតុ និងដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្តចំពោះមនុស្សចាស់ ដោយមានរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះ ទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង

ព័ត៌មានអំពីរបួសខួរក្បាលដល់ប៉ះទង្គិច យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះមនុស្សចាស់

844-839-7154 | www.biama.org/elders

ការធ្វើស្រាវជ្រាវឡើងវិញ និងការរស់នៅដែលមានផលប៉ះពាល់ពីរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង អាចជាបញ្ហាប្រឈមគួរឱ្យខ្លាចរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង អាចផ្លាស់ប្តូរជីវិតរស់នៅរបស់មនុស្សជាច្រើនរហូត។ ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំងជានិច្ចកាលទទួលបានពីដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត ឬមានបញ្ហាលំបាកចំពោះការរំលោភបំពានសារធាតុដែលក្នុងនោះអាចមានបញ្ហាមុនរបួសខួរក្បាល។

ដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត

ដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត ជាបញ្ហាទូទៅជានិច្ចកាលធ្វើឱ្យអស់កម្លាំង ហើយពេលខ្លះមានស្ថានភាពដែលបណ្តាលឱ្យស្លាប់។ ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដែលមានរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំងនោះ ដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្តគឺមានបញ្ហាញឹកញាប់ជាងប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ។ ការស្រាវជ្រាវបង្ហាញថារបួសខួរក្បាលកើនឡើងឱកាសយ៉ាងខ្លាំងដែលបុគ្គលនឹងរងពីដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត។ ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដែលបានថែទាំរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំងនោះ បញ្ហាប្រឈមធម្មតានៃជីវិតរស់នៅត្រូវបានរាប់បញ្ចូលដោយដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត។

អ្នករស់រានមានជីវិតពីរបួសខួរក្បាលកើនឡើងឱកាសយ៉ាងខ្លាំងអាចកើនឡើងហានិភ័យនៃការធ្វើអត្តឃាត។ បុគ្គលនានាដែលទទួលបានពីដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត ក៏មានហានិភ័យយ៉ាងខ្លាំងនៃការធ្វើអត្តឃាតផងដែរ ដោយមានអត្រានៃការធ្វើអត្តឃាតខ្ពស់បំផុតចំពោះប្រជាពលរដ្ឋចាស់ៗ។

-មូលនិធិអាមេរិក សម្រាប់ការបង្ការពីការធ្វើអត្តឃាត

សញ្ញា និងធាតុសញ្ញា

ពលរដ្ឋផ្សេងៗគ្នាមានបញ្ហាដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្តតាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា។ អ្នកខ្លះមានអារម្មណ៍នៅឯហាត់ប្រើសលប់ ឬបាត់បង់ចំណង់បរិភោគអាហាររបស់ពួកគេ រីឯអ្នកផ្សេងទៀតខឹង។ ដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្តអាចមានការបង្ហាញធាតុសញ្ញាវិញ្ញាណចងចាំអាក្រក់បំផុតផងដែរ។

ធាតុសញ្ញាអាចមាន៖

- ផ្លាស់ប្តូររបៀបដេក
- ផ្លាស់ប្តូរចំណង់បរិភោគអាហារ
- ការហាត់ប្រាណអស់កម្លាំង

ធាតុសញ្ញាដែលជាប់រំដួលចិត្ត៖

- ការពិបាកចិត្តយ៉ាងខ្លាំង
- មានអារម្មណ៍តែលតោល
- ឆាប់ខឹង

ផ្លាស់ប្តូរចរិយា៖

- ខ្វះសមត្ថភាពទទួលបានសកម្មភាពសប្បាយរីករាយ
- ការដកខ្លួនថតពីអ្នកដទៃ
- ការថែទាំខ្លួនឯង ឬការយកចិត្តទុកដាក់មិនបានល្អចំពោះការបង្ហាញខ្លួន

ការរំលោភបំពានសារធាតុ

ការរំលោភបំពានសារធាតុមានផលប៉ះពាល់ចម្បងៗចំពោះជីវិតរស់នៅរបស់បុគ្គល។ ការស្រាវជ្រាវបង្ហាញថា នៅពេលមានរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង និងការរំលោភបំពានសារធាតុ រួមបញ្ចូលគ្នានោះ ពួកគេមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានយ៉ាងខ្លាំងចំពោះខួរក្បាលជាងអ្នកផ្សេងទៀតដែលមានបញ្ហាតែមួយ។ ដោយឡែកលើព័ត៌មានអំពីថាតើ គ្រឿងស្រវឹង និងរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង រួមបញ្ចូលគ្នាធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងដូចម្តេចនោះ សមាគមខាងរបួសខួរក្បាលនៃសហរដ្ឋអាមេរិកបានសន្និដ្ឋានថាគ្មានកម្រិតសុវត្ថិភាពសម្រាប់បុគ្គលដែលរបួសខួរក្បាល ដើម្បីទទួលបានគ្រឿងស្រវឹងឡើយ។

ក្រៅពីនោះ ការគិតពិចារណាតាមផ្លូវច្បាប់នោះ គ្រឿងញៀន និងគ្រឿងស្រវឹង អាចមានឥទ្ធិពលទៅវិញទៅមកចំពោះឱសថដែលចេញផ្សព្វផ្សាយ និងបង្កឱ្យមានបញ្ហាបន្ថែមទៀត។ ការទទួលបានថ្នាំតាមការចេញផ្សព្វផ្សាយដែលមានចំនួនថ្នាំយ៉ាងច្រើនជាងថ្នាំបានចេញផ្សព្វផ្សាយ គឺជាទម្រង់មួយផ្សេងទៀតនៃការរំលោភបំពានសារធាតុ ហើយមិនអាចណែនាំឱ្យប្រព្រឹត្តដូច្នោះឡើយ។

ការព្យាបាល និងការជាសះស្បើយឡើងវិញ

សមាជិកក្រុមគ្រួសារ និងមិត្តភក្តិមានតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការជួយចំពោះបុគ្គលដែលមាន របួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង ឬអ្នកដែលប្រើខុសចំពោះសារធាតុនានា។ ពួកគេត្រូវជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ មិនត្រូវរិះគន់បុគ្គលឡើយ ឧទាហរណ៍ ពួកគេអាចជួយទទួលព័ត៌មានអំពីការផ្តល់ធនធាននៅសហគមន៍, ជម្រុញលើកទឹកចិត្តបុគ្គលដើម្បីរៀបចំការណាត់ជួបលើកដំបូងនោះ ឬចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកដំបូង និងស្នើសុំផ្តល់ជូនមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ។

អ្នករស់រានមានជីវិតនានា បានរកឃើញថា បន្ទាប់ពីរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំងនោះ ការហាត់ប្រាណដូចជាការដើរ ធ្វើឱ្យពួកគេមានអារម្មណ៍ល្អប្រសើរជាង។ សកម្មភាពដែលមានប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត ដើម្បីកាត់បន្ថយដំណើរចុះថយកម្លាំងឬដំណើរធ្លាក់ទឹកចិត្ត រួមមានដំណោះស្រាយដែលទាក់ទងព្យាបាលដែលមិនមែនវេជ្ជសាស្ត្រដូចជាជីវិតកម្ម, ការសណ្តែក, ការចាប់សរសៃប្រសាសន៍, ការហាត់ប្រាណយោហ្គា, ការហាត់ប្រាណតែលី, ការស្ម័គ្រចិត្ត ឬសកម្មភាពដែលបានរៀបចំឡើងផ្សេងៗទៀត ដូចជាការចូលរៀន ឬការចូលរួមសេវាកម្មផ្លូវចិត្ត។

ពេទ្យពិនិត្យអ្នកជំងឺផ្លាស់ ជឿជាក់ថាបច្ចេកវិទ្យាដែលមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះការព្យាបាលការរំលោភបំពានសារធាតុចំពោះប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ អាចដំណើរការផងដែរសម្រាប់ពលរដ្ឋដែលមានរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក្តី ក៏ការគិតពិចារណា ឬការផ្តល់អនុសាសន៍ពីសេស អាចជាការចាំបាច់ផងដែរ ដើម្បីដោះស្រាយតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានរបួសខួរក្បាលដែលប៉ះទង្គិចយ៉ាងខ្លាំង។ ដំណោះស្រាយការព្យាបាលធម្មតា រួមមានការធ្វើអន្តរាគមន៍ដែលមានប្រាប់ហេតុផល, ការព្យាបាលចរិយាវិញ្ញាណចងចាំ, ក្រុមគាំទ្រការញៀនថ្នាំ ឬការប្រើថ្នាំពីការចេញ ផ្សព្វផ្សាយ។

